

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedelmi és gyárosok külön árakérvényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Garanciák.

Már-már úgy fest a dolog, mintha az egész bekekező meg akarna hiúsulni a garanciák kérdésén; majd meg úgy látszik, mintha e kényes ügyben is megtalálnák a megnyugtató, mert okos megoldást és e kérdés, miután az ellenzék felvetette azt, tényleg olyanok kell tekinteni, mely kényes természeténél fogva minden irányban lealacsonyító feltevéseket támaszt, melyet tehát döntő lépésnek lehet nevezni az egész bekekezőben, ha azt egyáltalán meg lehet oldani.

A dolog ugyanis így áll: Bánffy báró miniszterelnök tudvalevőleg kijelentette hazafias kötelességérzettel, hogy kész az ellenzék által követelt áldozatot meghozni s lemond állásáról, ha a kormány által az ország érdekében követelt feltételek teljesülnek. E feltételekben és az ellenzék által követelt pontozatokban úgy ahogy meg lenne a megegyezés. De itt merült fel a kérdés, hogy a bekekeztetel teljesítéséért hol kelljen keresni a garanciákat. A leendő miniszterelnök személyében lehetne s kellene ezt a garanciát megtalálni, de ez a személy még ismeretlen, még senki sincs Bánffy utódaul megbízva, ami természetes is, mert Bánffy lemondásáról addig szó sem lehet, míg a provizóriumokat és az indemnitást Bánffy meg nem kapta.

Szell Kálmán, akit ő Felsője a béke közvetítésével bizott meg, mint biztos garanciát magával hozhatná a korona jóváhagyását a bekekeztetelre nézve, de ez okvetlen a szabadelvűpárt lealacsonyítását és a kormány megalázását jelentené. Hozzá még természetellenes is, hogy a kormányon, s talán azt is lehetne állítani, hogy a szabadelvűpárton kívül álló személy vállalja el a garanciákat oly elhatározásokért, melyek épen e párt és e kormány dolga, melyhez Szell, mint bekekeztető, nem áll organikus, vagy elhatározó viszonyban.

Tehát az ellenzéknek is józanon meg kell fontolnia, vajjon azok a garanciák, melyeket a kormány indítványozott, s melyek értekezletek alkalmával hozott pártelhatározatokban, vagy parlamenti nyilatkozatokban, végre mindkettőben állnak, nem az egyedül lehetséges megoldása-e az ellenzék által felvetett kérdésnek. A megállapodásokat az összes pártok által ratifikálni szándékoznak. De az ellenzéki pártok egyik értekezlete már kimondta, hogy a kormánynak a béke betartását biztosító garanciákra vonatkozó javaslatait nem

tartja elégnék és követeli, hogy a miniszterelnök a képviselőház nyílt ülésében tegyen kötelező nyilatkozatot nemcsak a maga, hanem utóda nevében is.

E követelés teljesítésére nincs kilátás már azért sem, mert ilyen nyilatkozatot egyelőre még teljesen ismeretlen személy nevében komolyan venni nem lehet, tehát adni sem szabad. Ezen felül a kuriai bíraskodás és házszabályok revíziója tekintetében még olyan differenciák forognak fenn, melyek az egész akció meg hiúsulását okozhatják, ha az ellenzék nem lesz engedékenyebb.

Sz. 21.—899. G. a. d. egyesület. Értesítjük a vármegyei gazdaközöséget, hogy a Földművelésügyi m. kir. miniszter urnak gazdasági egyesületünkhez 88738/IV—3. szám alatti magas leirata értelmében a Magyarország területén fekvő cs. és kir. katonai élelmezési raktáraknál az 1899. évi őrlelési idény alatt előállítandó korpát a folyó évben az illető élelmezési raktárak közvetlenül és szabad kézből fogják a gazdák, vagy azok hiányában más vevőknek eladni.

Eme korpa-mennyiségek és azok átvételi, illetőleg eladási feltételeit feltüntető kimutatás az egyesület titkári hivatalában az érdeklődő gazdák rendelkezésére bethatható, hol is az eladásra kerülő korpa mennyisége és ára, valamint a katonai állomások neve is meg tudhatók. Az erdélyi részre a kimutatásban Brassó van feltüntetve, hol 1 m. mázsa korpa az élelmezési raktárnál 3 frt 88 krajczárba kerül.

Felhívjuk vármegyénk gazdaközöségének figyelmét a földművelésügyi m. kir. miniszter urnak a gazdák érdekében tett eme fontos intézkedésére.

Az alsófehérvári megyei gazd. egyesület nevében.
Nagy-Enyed, 1899. február hó 2. Zeyk Dániel s. k. főispán gazd. egyesületi elnök, Székelyhidvi Viktor s. k. gazd. egyll. titkár.

A politikai helyzethez.

Budapest, 1899. febr. 4.

Delelőtt fel 11 órától kezdődőleg egymásután robogtak a fiakerek a miniszterelnöki palotába, ahova a disszidensek vitték fel az ellenzék válaszjegyzékét.

Bánffy báró miniszterelnök 11 órakor fogadta a küldötteket s átvette a jegyzéket azzal a kijelentéssel, hogy a választ azután fogja megadni, miután a jegyzék tartalmát minisztertársaival megismertette.

A kiszivárgott hírek szerint az ellenzéki bizalmi férfiak most is megtagadják az indemnitásnak Bánffy báró részére való megszavazását s egyáltalán a személyi garanciákat annyira elégteleneknek tartják, hogy ismételve kifejezik azt az óhajukat, hogy a leendő kormányelnökkel akarnak tárgyalni.

Politikai körökben azt hiszik, hogy ez a válasz nem ultimatum, noha az ellenzéken a béke célját sokan abban látják, hogy a nemzeti párt — a disszidensekkel szövetségbe — fuzionáljon a szabadelvű párttal, amelynek szétrobbantása, nézetük szerint, így hamar bekövetkezne.

A disszidensek háromnegyed órán keresztül időztek a miniszterelnöknel, aztán visszahajtottak Pestre.

A déli órákban több szabadelvűpárti képviselő fordult meg a miniszterelnöki palotában, érdeklődve az ellenzék üzenete iránt.

Szell Kálmán, nyilatkozataiból ítélve, még mindig reméli a béke lehetőségét. Egyébiránt kijelentette, hogy mindenben Bánffy miniszterelnökkel együtt és nem tudta nélkül jár el. Kijelentette továbbá, hogy ha látni fogja, hogy a béke létrehozása nem lehetséges, ezt be fogja jelenteni ő Felsőjének.

A delelőtti híre járt, hogy a miniszterelnök ma este Bécsbe utazik.

Mohay Sándor összeférhetlenségi esete.

Budapest, 1898. febr. 3.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága Apáthy István elnöke alatt tartott tegnapi ülésén tárgyalás alá vette a Mohay Sándor képviselőre vonatkozó összeférhetlenségi bejelentést. A bejelentés azon az alapon történt, hogy a nevezett képviselő igazgatósági tagja a kormányval szerződéses viszonyban álló zalahtnai kénkovand ipar részvénytársaságnak. — Mohay Sándor kijelentette, hogy a zalahtnai kénkovand ipar r-társaság a kormányval, illetőleg a kincstárral sem miféle szerződési

TÁRCZA.

A kereszt előtt.

Tölgyes erdő magányában,
Hol nem hallszik semmi nesz,
Mohos szikla oldalában
Áll egy barna fakereszt.

Mig fiatal s boldog voltam,
Gyakran valék e helyen;
Meváltómnak hálát adtam,
Kérve őt, hogy segítsen.

Akkor volt az, mikor szívem
Telve volt még örömmel,
S imádtalak üdvösségem
Lelkem egész hevével.

Akkor volt az, mikor szívüök
Csak egymásért lelkesült,
Mikor forró lehetünk
Tüzes csókban egyesült.

De rövid volt boldogságom,
Amely után vágyódtam!
Ugy tűnik fel, mint egy álom,
Melyet soh'se álmodtam.

Átélttem már e világon
Minden szenvedéseket;

És reményem, mint az álom,
Füstbe ment és elveszett.

Most is állok az erdőben,
Ott a kis kereszt alatt;
De bánattal a szívemben,
Melyre ír nem akadhat.

Tölgyes erdő magányában
Meváltómat kérdezem:
Fájdalmában s bánatában
Mikor szakad meg szívem?

Zahumenszky István.

Ideges fiatal emberekről.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Érdekes arcú, csillogó szemű fiatal barátaim, tudják-e Önök, hogy Hymen rózsalánczának összefűzésében legtöbbször az orvosoké a döntő szó? Önök mosolyognak és mégis úgy van. Aesculap, az orvosok hitregebeli patronusa, nagy konkurrencziát csinál a szegény kis Ámor-nak, sőt mi több, az ő vetoja nagyon megcsorbitja a szárnyas kis Isten hatalmát.

A lekiismeretes házi orvos ugyanis nemcsak addig kíséri figyelemmel a leendő férjeket, míg azok átesnek a különféle gyermekbajokon, hanem akkor is, mikor eljön az idő, hogy élettársat válasszanak maguknak. S ahol a gondos szülők igazán szívükön viselik gyermekeik boldogságát, ott a házi orvos placet-je adja meg igazán a szívbeli frigy végleges szentesítését.

Ilyen alkalommal az orvosi kérdéseknek egész sorozata szokott szőnyegre kerülni. Nem akarjuk ezeket egyenként megvitatni, csakis egyikről kívánjuk nézetünket kifejezni és ez az a fontos kérdés: Házasodhatik-e a fiatal ember?

Amilyen mindennapos ez a kérdés, épp oly nehéz rá megadni a helyes választ. Mert az éppenséggel nem áll, hogy az ideges férfiakra valóságos áldás a házasodás és hogy a házas élet gyors és biztos gyógyulást hoz. Egész más szempontok jönnek ilyenkor tekintetbe. A házas élet jó vagy rossz hatása első sorban is a fiatal ember idegbajának nagyságától függ.

Az a fiatal ember, akinek idegessége csak egyszerű fejfájásban, muló szédülésben és rossz alvásban nyilvánul, ha különben erős a fizikuma, bátran házasodhatik. Az idegességével együtt járó kedélybeli zavarok nem vernek nagyobb hullámokat a családi élet csendes kikötőjében. Mert igaz ugyan, hogy a csekélyfokú idegességben szenvedő férfiak többnyire haragosak, szélséyesek, ingerlékenyek, az egyik pillanatban örülnek, nevetnek és kacagnak, a másikon busulnak, levertnek és kedvtelenekek, de másrészt javukra kell írni azt, hogy többnyire éleseszűek, gyors gondolkozásuak, sőt gyakran elmések is. Az ilyen férfiaknak felette finom és előkelő az izlésük. Mindezek a tulajdonságok pedig a házas életet kellemessé teszik.

Egészen más elbírálás alá esik azoknak a házasulandó fiatal embereknek idegessége, kiknél ez a baj súlyosabb alakban jelentkezik. Vannak köztük olyanok, kiknél mindennapi a főfájás, a szédülés, álmatlanság, rossz az étvágyuk, szívdobogás gyöttri őket, sőt időnként el is

ek termelésére
egjobban biz-
ál a szántá-
keresztül-
alkalmazásá-
ni, tudván azt,
minden gazda.
ántás tulajdon-
zt, hogy a tar-
t, azzal tiszt-
ama czelovakat,
Képezheti a
a trágyának
befogadására
zerválása stb.
itele is külön-
átakarítás ké-
ekélynek kell
bómlása csak
gátohatjuk
át; 3. ez ál-
hető növényi
mag befoga-
középmélyen
nk oly mag-
alátakarását
akarjuk kon-
tó hatásának
b talajrejteget
nk. Egy to-
mételjük azt
szántás után
tehetőleg más
alaj felületen
S e czelovakat
yirkosságnak
nyunk nagyon
nyon nedves,
ldet összeté-
való férközé-
eg ellentétes
a talaj ösz-
a viznek az
felszívargá-
ására is szol-
k el, a talaj
nk ugyan-
al.

annak helyes
állotrágáról
mazását min-
tenni a mű-
terjedtebbé
rdmenyével,
s az azzal
műtrágánk
talános ke-
szuperfoszfát
gya, s hasz-
el akkor, ha
k. Kat. hol-
nk fejtrágya-
nk. A szu-
sikerrel al-
rpanál, to-
takarmány-
ennyiségére
nti termés-
abonafélék-
m. Őszszel
szal tavaszi
ántás előtt,
teztessék. A
t a chilisa-
intha hatás-
iban a leg-
tal homok-
brásuk igen
akár a ta-

talaj és klimatikus viszonyok közt. Meleg, de nem nagy-
nyon égető talajt szeret. Jó trágyában és elegendő ned-
vességben sem szabad hiányt szenvednie. Bogyója hosz-
szukás és két fele, közül az egyik gyakran nagyobb a
másiknál. Héja az érés előtt fehér, érett állapotban
sárgás, a napos oldalon pedig sötét márványszínű foltjai
vannak. Fája egyenesen, bokros növesű, tövisei könnyen
hajlíthatók. Ize kellemes, zamatos. Igen bő termő
fajta.

Two to one, Whittacker. A legnagyobb és legne-
mesebb köszmeték egyike s minden tekintetben olyan,
hogy tömeges, piaci termelésre legmelegebben ajánl-
hatjuk. Bogyói hosszukásak, fordított tojásalakúak, tel-
jesen érett állapotban aransárgák, a napos oldalon
barnás-vörös foltokkal. Fája erős növesű és igen ter-
mekény, ha megfelelő művelésben részesül. Levélzete
igen dús. Bogyói 20—25 grammot nyomnak.

Wonderful, Brown. Bogyói, amíg nem érettek,
sárgászöldek, teljesen érett állapotban haragos, majd-
nem fekete-vörösek, igen kellemes ízűek, s már több-
ször részesült kiállításokban. Fája előbb felfelé nő,
kesőbb azonban szétbokrosodik. Igen alkalmas gula-alak-
ban való nevelésre; megfelelő művelés mellett igen bő
termő és igen nagy gyümölcsöt hoz, mely 25 grammot
is nyom.

Green Overall, Foerster. Szintén nagyon
ajánlható fajta. Bogyói meglehetősen korán érnek, göm-
bolyvedek, világoszöldek, meglehetősen szőrösek és rend-
kívül ledúsak. Fája dús bokorra fejlődik, ágai felfelé
törekcsenek s rendkívül termékenyek. Bogyói nagyok.

Leveller, Greenhalg. Nagyon elterjedt, nagy bo-
gyóju fajta; jó művelés mellett igen termékeny. Bogyói
vastag héjuak, simák, hosszukásak és világoszöldek.
Láuk mint az Antagonisté.

Diszbojokrok hajtatása a szobában. Akárhány
diszcsereje és bokor van, melyet a szobában is könnyen
hajthatunk, ami igen kellemes és szórakoztató fog-
lalkozás azok számára, akik a növényekkel egyáltalán
foglalkozni szeretnek. Ezek közé a növények közé,
amelyek erre a célra nagyon alkalmasak, első sorban
az orgonabokor tartozik. Hogy azonban a hajtatásnak
kielégítő eredményt legyen, cserépekben meggyökere-
sedett s bambókkal ellátott példányokat kell szerez-
nünk vagy nevelnünk, amelyek tudvelevőleg az ablak-
ban vagy az ablaknál, ha elég világosságot kapnak,
bármely égtáj felé nézzen is az ablak, igen jól fejlőd-
nek, de legjobban mégis a napos oldalon levő ablakok-
ban. Ezeket a hajtatásra szánt példányokat kezdetben
keveset, később, minél jobban fejlődnek, annál többet
kell öntözni, még pedig langyos vízzel; arra minden-
esenre gondunk legyen, hogy földjük ki ne száradjon.
Igen hasznos dolog továbbá az is, ha az orgonát s
cserjét naponként kétszer megpermetezzük. Midőn
virágozni kezdenek, akkor napjában csak egyszer per-
metezzük meg őket s ezt is abbahagyjuk, amint észre-
vesszük, hogy a nedvesség ártani kezd a növénynek.
A teljesen kivirágzott példányokat hűvösebb szobába
állítjuk, hogy a virágzás tovább tartson. Ily kezelés
mellett az orgonabokor, még ha nincsenek is dupla
ablakaink, ha a szobában 8—18 R. fokos hőmérséklet
van, 3—4 hét alatt virágzásra bírható. Színe azonban
valamivel világosabb lesz, mint a szabadban virágzóé.
Elvirágzás után az orgonabokrokat hidegebb helyre,
később pedig a kertbe állítjuk.

A chrysanthemum veszedelme. Nagy veszedel-
em fenyegeti a chrysanthemumot Angolország felől. Az
ottani kertekben ugyanis, mint az angol kertészeti la-
pok nem kis aggodalommal jelentik, a rozsdá pusztítja
nagy mértékben ezt a szép őszi és téli dívatvirágot. A
chrysanthemum-rozsdá (Puccinia Hieracii Mart.) ugyan-
ahhoz a rozsdá fajtához tartozik, melyhez a mályva- és
buzarozsdá. Az angol kertészek minden lehető módon
védekeznek ellene, de eddig vajmi kevés sikerrel s
attól tartanak, hogy ha a veszélyt, mely e rozsdában
a chrysanthemumra nézve rejlik, el nem tudják hári-
tani, úgy néhány év alatt az egész chrysanthemum kul-
túrát, tehát a kereskedelmi kertészet legjövendőbb
kulturáinak egyikét, egészen tönkre fogja tenni.

C s a r n o k .

A földosztó.

— Irta: Szeredai Leo. —

Katona-Kiss Gábor nagy nyugodtan megtönte a
pipáját, még mélyebben a szemébe huzta zsiros kalap-
ját, aztán mérően a szemébe nézett a szolgabírónak és
azt mondta:

— Hát hiszen nekem ugyan hiába beszél a tekinte-
tes ur! Mert akármint mond is, azért mégis csak nek-
ünk van igazunk. Föl kell osztani, tekintetes uram, a
földet. Így ez nem maradhat.

— Bolond beszéd!

— Bolond-e? Hát az nem bolondság, hogy a vár-
megyének az egyik fele majdnem a püspöké, a másik
meg a grófé? Igazság ez? Hát azok más emberek,
mint mi? No mondja hát a tekintetes ur, mások-e?
Az, uram, nem járja, hogy az egyiknek mindene le-

gyen, a másiknak semmije se! Két hold földem van.
Abból hogy éljek meg?

— Vegyen hozzá!

— Vegyek? Hogy vegyek? Drága pénzért se kapok.
Mind az urak kezében van és nem eresztik ki. Föl
kell osztani a földet... Ugy-e, hogy most már más-
képen beszélnek velünk polgárokkal, mivelhogy nem
akarunk arató munkába menni? Azelőtt te kutya pa-
raszt így, te kutya paraszt úgy. Rugtak bennünket.
Most, ni, milyen nyájas ábrázatot vág az a német jó-
szágkormányzó, épen csak hogy meg nem csökölje az
embert. Azelőtt csak úgy kurtán „Hallod-e te Gábor?”
voltam neki. Most meg egyszerre „Kiss uram” lettem.
Persze persze, már veszi észre, hogy kinyitott a sze-
gény emberek szeme. Bezzeg jó volna most a grófnak,
ha kapna aratót, hogy a sok éiet ott ne rohadjon a
földön! Csak hadd rohadjon! Mink ugyan nem arat-
juk le.

— Rossz vége lesz ennek Katona-Kiss Gábor —
mondta a szolgabíró.

— Hadd legyen. Nekünk rosszabb már nem igen le-
het. Az uraknak meg csak hadd kopják föl az álluk!
Hadd tudják meg ők is, hogy mi a szegénység, meg
hogy a paraszt is csak valami!

A szolgabíró vállat vonva ment el. Ezzel ugyan nem
lehet okosan beszélni. Eunek a feje úgy tele van so-
cializmussal, hogy az Uristen se veri ki belőle. Az új
ideák megbolondították, mint ahogy megbolondult a
vidék egész népe, amely a fejébe vette, hogy nem arat
az idén, sem aztán, mindaddig nem dolgozik az urak-
nak, amíg igazság nem lesz.

A jószágkormányzó már türelmetlenül várta a szol-
gabírót s ahogy az belépett, megkérdezte tőle:

— No? Mit végzett? Hajlik-e a szóra?

— Dehogy hajlik! Két óra hosszat peroráltam neki,
magyaragattam, hogy bolond dolog, amit akarnak, ha-
nem hiába volt minden szóbeszéd. Azt mondom én
nagyságos uram, hogy kár is volna tovább vesződni ve-
lük. Erről a vidékről az idén nem kap arató-munkást
egy szálát se. Ez a Katona-Kiss Gábor a főkolompos.
Ha ő azt mondja, hogy nem a többi is azt mondja!

— Ezer ördög! — kiáltott föl a jószágkormányzó —
ez már fránya dolog. Az aratóst, nem lehet tovább ha-
lasztgatni. Nem lehet mást tenni, kénytelen vagyok a
miniszternek sürgönyözni.

— Az bizony jó lesz!

— Aztán majd hadd lássa a sok parasztja, hogyan él
meg a télen át. Én nem bánom, ha rakásra hullanak
is. Fölosztani a földet! Ostobaság!

Harmnapra aztán különvonaton megérkezett egy
nagy sereg bocsoros tót. A miniszter küldte őket, hadd
arassák le a gróf termését.

A faluban már hire járt, hogy mi lesz. S ahogy most
a tót munkások, vállra vetvén a szerszámaikat, az is-
pán háza felé tartottak, az utcán csapatostól állottak
az emberek és nagy káromkodva nézték a menetet.

Ez a dolog nagyon kihozta őket a sodrúkból. Ugy
gondolták, hogy ha ők nem mennek munkába, ott pusztul
a termés, ahogy van, lábon. De hogy a gróf más-
honnán hozasson aratókat, az egyiknek se jutott
eszébe. Elfojtott dühvel nézték a tótokat, akik csönde-
sen haladtak a maguk útján, ájtatosan keresztet vet-
vén magukra, amint a pápista templom előtt mentek el.

Csak egy-egy gunyos kiáltás hangzott feléjük:

— No híresek, hát megjöttetek? Bele ne fájduljon
a derekatok a munkába.

Meg aztán:

— Hát Tótországban már elfogyott az arató munka?
hogy a menkö pusztítsa el a fatornyos hazátokat.

Voltak, akik kezdték megbánni a sztrájkot. Ime, mit is
érték el vele? Ők nem keresnek, a grófék pedig mégis
csak be tudják takarítani a termést.

Egyik-másik öreg ember meg is jegyezte:

— Kár volt!... Talán még kéne beszélni a kor-
mányzóval. Ha már így van, hát mégis csak inkább mi.
Hanem arra fölfortyant Katona-Kiss Gábor:

— Micsoda? Munkába állani? De hiszen aki becsü-
letes ember, meg ne tegye! Ha eddig összetartottunk,
már csak ezentul is tartunk össze! Majd én azért is
megmutatom, hogy a tótok még sem aratnak!
Másnap hajnalban a gróf birtokon megkezdődött a
munka.

A falubeliek kimentek megnézni, csakugyan dolgoz-
nak-e, és a sárga irigység ette őket, amint látták, hogy
úőnek a rendek. Az a tehetetlen düh, amely tegnap
óta lappangott az emberekben, most kezdett kitörni be-
lőlük. Durva inzultusokat kiabáltak a tótok felé, de
azok nyugodtan, semmivel se törődve, dolgoztak tovább.

Aztán egyszerre csak úgy összecsdődött a tömeg,
hogy előállott a szolgabíró. Harsány hangon rájuk
szólt:

— Mit akarnak itt? Menjének haza!

Mintha süket lett volna valamennyi, egy se mozdult
meg. Csak Katona-Kiss Gábor szólott:

— Hát most már én mondom a tekintetes urnak,
hogy nem jó vége lesz a dolognak!

— Jobb lesz, ha elkotródik!

— Aztán ki parancsol nekem abban, — vágta oda
Katona-Kiss Gábor büszkén — hogy mit csináljak? Tu-
dom én, hogy mi a jogom!

Ugy külön-külön mind meghunyászkodtak volna az
emberek a szolgabíró előtt. De mert tömegben voltak
együtt, erőseknek érezték magukat és merészek vol-
tak. A Katona-Kiss Gábor hetykesége tetszett nekik.
Jól esett minden egyesnek, hogy akadt közöttük valaki,
aki oda mer mondogatni a szolgabírónak, aki egy
vékonyka nádpálcával kezében állott a mind meré-
sebben előrenyomuló nép előtt. Ha így most neki es-
nének annak az egy embernek, darabokra tépnék egy
percz alatt.

— Távozzanak!

— Nem! — felelt Katona-Kiss Gábor keményen.

— Hát mit akarnak?

— Azt majd mindjárt meglátja a tekintetes ur!

A következő pillanatban néhány kódarab repült a
közében dolgozó tótok felé. Aztán vad szidalmak hal-
latszottak. Aztán, mintha csak egyszerre elvesztette
volna mindenki az esztét, a tömeg neki esett a tót
aratóknak.

Véres harc támadt.

A szolgabíró elmenekült, de csak azért, hogy pár
percz múlva csendörökkal térjen vissza. S akkor aztán
megragadták Katona-Kiss Gábort és vasra verve hur-
colták el.

Ahogy vitték, azt ordította:

— Éljen az igazság!

*

Pár hónapi börtönt kapott.

De azért csak megmaradt annak, aki volt. Nem tö-
rött meg, nem változott a gondolkodásában, sőt büszke
volt a mártírságára, mint aki érzi, hogy nagy eszméért
szüved. Őt vasra verheték, becukhatták, de azért az
igazságot megőlni még sem lehet. Az igazság pedig
az, hogy legyen egyenlőség.

Mikor a fogságát kitöltötte és megint hazament, föl-
emelt fővel haladt végig az utcán. Nem kell szégyel-
nie, hogy be volt csukva. Az igazságért szenvedett
rabságot. És ha becsuknák újra, és ha megkínóznak és
csöppenként eresztenék ki testéből a vért, akkor is
csak azt mondaná, amit azelőtt:

— Nem maradhat a dolog úgy, ahogy volt eddig. A
földet föl kell osztani!

Alig ért haza a nótárius hivatta. Katona-Kis Gábor
illedelmes köszöntéssel állított be a jegyzőhöz és várta,
hogy az szóljon. Bizonyára a lelkére akar beszélni,
hogy javuljon meg. Hát csak hadd beszéljen. Neki
beszélhet!

A nótárius pedig elővett valami nagy írást, aztán
megszólt:

— Kiss uramnak jó hirt mondok.

— No?

— Hát minek hívták az édes anyját, tudja-e?

— Persze, hogy tudom. Vári Örszebet volt a neve.

— Annak pedig volt egy testvére, Vári András.

— Az, az. Hallottam róla, de nem ösmerem a sze-
mélyében. Csak úgy emlegették...

— No hát Kiss uram, ez a Vári András meghalt
Németországban és mivelhogy se felesége, se gyereke,
a vagyona a rokonságra maradt. Más rokon pedig nincs,
csak maga.

— Az lehet, lehet!

— E szerint maga az örököse.

Katona-Kiss Gábor nagy szemeket meresztve hallgatta
a jegyző szavát, aztán megkérdezte:

— Mennyi?

— Az bizony barátom sok pénz! Harmincezer márká.
A mi pénzünk szerint tizennyolcezer forint.

Katona-Kiss Gábor csak egyet csuklott, egyet nyelt,
amikor ezt a nagy summa pénzt hallotta emlegetni.
Szinte kábult a feje.

— Tizennyolcz... tizennyolcezer... tizennyolcz-
ezer, ismételte gépiesen.

— Anyi, anyi!

— És mind az enyém?

— Mind!

Katona-Kiss Gábor úgy támolygott kifelé, mint aki
részeg. Nem tudta a gondolatait sem összeszedni, csak
egyre azt hajtogatta:

— Tizennyolcezer... tizennyolcezer...

Mesés vagyon! Álmodni se mert róla, hogy valami-
kor ennyi pénze legyen. Hisz tán a grófnak sincs anyyi!
Hisz tán az egész vármegyében nincs ember, akinek
többje volna! Im, egy csapásra gazdag ember lett,
gazdagabb, mint az egész falu népe együtt. Ur lesz,
vélhet földeket, a házat megemelteti, vas-kertést csi-
náltathat elejébe, szivós kutat állíthatat.

Ur lesz, ur...

*

S ahogy megkapta a pénzt, száz hold földet vett. Az volt az ő álmainak álma.

Ott járt-kelt folyton a birtokán s ahogy nézte a földet, az ő földjét, le-lehajolt, fölkapott egy mareknyi humuszt és nézte, nézegette, valami csodálatos kéjes érzéssel, valami büszke megelégedettséggel és az ujjai közt morzsolgatta a földet, mely az övé, csak az övé.

Leheveredett egy fa alá és kerges tenyerével boldogan simogatta a földet.

Simogatta gyöngéden, szeretettel és egyre csak az a gondolat járt a fejében:

— Ez az enyém! Mind az enyém!

S ahogy aztán nyárára fordult az idő s az emberek felkeresték, hogy megkérdezzék, mi legyen hát az idén, ugy legyen-e, mint tavaly volt, Katona-Kiss Gábor csak egy tagadó mozdulatot tett a kezével, megrázta a fejét és csupán annyit mondott:

— Eh! ... Bolondság az a földosztás! Bolondság...

Szerkesztői izenetek.

Református, Nagy-Enyed. Mint ígértük volt, a kérdéses sérelem dolgában érintkezésbe léptünk az intéző körökkel, az onnét vett értesítés szerint a baj elhárítására az intézkedések megtételére és — amint a hely színén is erről meggyőződhetik — a munkálatok folyamatban is vannak.

Civis, Nagy-Enyed. Mihelyt jogerejűvé válik, közölni fogjuk.

Kivánsi, Gyulafehérvár. 500—600 között váriál, az adminisztratív költségek évenként 8—10 ezer forint körül váltakoznak.

Részvényes, Nagy-Enyed. Az egyik 6°, a másik 7 és a harmadik 12° ad.

Érdeklődő, Verespatak. Furesa híreinek közlése lapunkban, mielőtt a vizsgálat minden oldalról befejezést nem nyert, befolyásolhatna valamelyes módon az ügy kiderítését: legyen nyugodt, ha a kopogtató szellemet a esendőség fűlte le, majd ki is deríti, miért háborgatta heteken át az illető helyet és lakóját. Most tehát híret nem hozhatjuk, de minden esetre köszönjük tudósítását és kérjük az ügy befejeztével az egész dolog újra megírását. Igen érdekes hír lesz lapunk részére. — Második kérdésére válaszolhatjuk, hogy a választás tényleg megtörtént és az választott meg, akit említ. Hogy a választás jogérvényes-e már, azt nem tudjuk és nem is tudhatjuk, míg a felelősségi határidő le nem jár. Kísérje figyelemmel lapunk hírovtatát, annak idején megtalálja benne az ügy jogérvényes befejezték mikéntjét.

Bányász, Abrudbánya. Lehet több, lehet kevesebb volt és nem éppen 35 font, de hogy tényleg egy nagy mennyiség találtatott nevezett bányában, az tény.

Utazó, Maros-Ujvár. Miért nem emelt panaszt a főszoigabirónál? Most már elkésett vele.

X. Y., Zalatna. Nem olyan nagy baj. Majd jövőre.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALÁN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Üveg-, porcellán- és vegyes üzletben végkiárúsítást rendeznek.

Különösen hölgyek figyelmébe ajánlom dusan felszerelt porcellán asztali készleteimet, theás, feketekávés szervizeimet, boros karafinok, boros poharak, vizes kancsók, vizes poharakat s egyéb üvegterméket, feltűnő olcsó áron.

Wagner Jánosné

1704 I-2

üveg-, porcellán- és vegyes üzlete.

Sz. 176—99.

Pályázati hirdetés.

A marosszentkirályi körjegyzői állomás ürese-
desbe jövén, ezen állomás betöltésére pályázatot
hirdetek.

Ezen állomással 499 frt 99 kr törzsfizetés, 40
frt lak- és irodabér, 85 frt irodai és küldöncz-
tartási átalány élvezése van egybekötve.

A választás folyó 1899. február 25-én d. e.
9 órakor Csombordon a körjegyzői irodában fog
megtartatni.

Az előirt képesítéssel bíró pályázók szabály-
szerűen felszerelt pályázati kérésüket folyó feb-
ruár hó 22-ig alulirtohoz benyújthatják.

Nagy-Enyeden, 1899. február hó 1-én.

Szász József,
főszoigabiró.

MEGHIVÓ.

A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár
részvénytársaság

XXVIII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

a városháza üléstermében 1899. február hó 12-én d. e.
11 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel
meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1898-ik üzletéről.
3. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás megvizsgálásáról.
4. A nyereség felosztása és a jótékony célra szánt összeg hovatfordítása iránti határozat.
5. Két kilépő igazgatósági és két felügyelőbizottsági tag helyének választás utján való betöltése.

Nagy-Enyeden, 1899. január hó 28-án.

1701 3—3

Az igazgatóság.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagymama nem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbetegségek, vérszegénységnek orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Előfizetés

helyben házhoz
post
Egész évre
1-él évre
Negyedévre

Hirdetés

□ centiméter
alak és gyárosok
ben

Bélyegdíj

Nyit tén

Az obstru-
nakodásának
kivánatait
alkudozások
vagy elfajult
vézesekké
ban kitetszi
lamentarizm
nek a szívé
személyes á
robbantása

E mellett
ezt a titkos
ország és a
szabadelvűp
ez a néze
hanem az e
egyesült ell
mozdítását
látják testt

Ausztria
rona azokb
győződését,
közt tennie
bemenetet
nemcsak a
magyar mon
gyarországo
monarchia
nyult. Ezel
békétárgyal
aláásatnak,
badelvűpárt

Az ellen
nemzetisége
mentbe s
roknyi fekt
megsemmis
és törvény
telen külön
nemzetisége
arra, hogy
abban a pil
cziós pártó

Bucusz ma
dikált az e
dalmat, me
sátor után
nőtt volna
lédott, áte
dott egy m
nagyja kor
csu színhe
mit kínál
majd a par
gatasba, h
szóra — u
a sok sürg
prédikáció
tal okvetlen

Délután
bucusz képe
tetszetős h
Az öregebb
körül szűk
kát nézi re
tér felé ta
sal, csöng
csődíti a
megszemlé